14

අල් කුර්ආන්

ذٰلِكَ الْكِتٰبُ لَارَيْبَ فِيْهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِيْنَ

"මෙය අල්ලාහ්ගේ ශුද්ධ වූ ආගම යි. මෙහි කිසි දු සැකයක් නොතබා බිය බැතිය ඇත්තන්ට මෙය සෘජු මාර්ගයක් වන්නේ ය." (2:2)

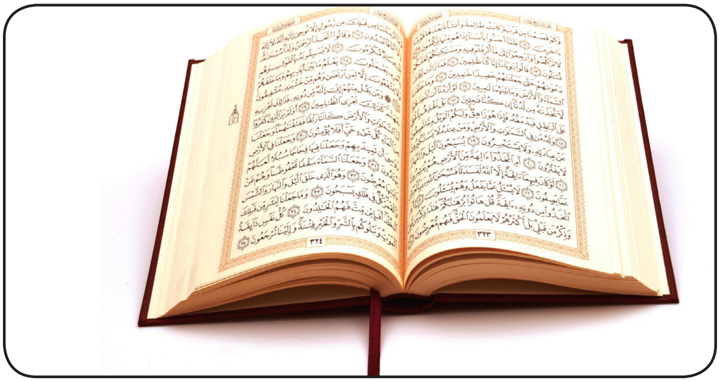

1. අල් කුර්ආන් - නීති මූලාශ්‍රය

ජනසමාජය යහපත් වීමට නීති රීති, ක්‍රියා පිළිවෙත් සහ සාරධර්ම අවශ්‍ය වේ. සමහර සමාජවල ඒවා තනි පුද්ගලයන් විසින් ද වෙනත් සමහර සමාජවල සමාජ කණ්ඩායම් විසින් ද සකස් කරන ලද නමුදු, මිනිස් චින්තනයෙහි දක්නට ලැබෙන දෝෂ හේතුවෙන්, ඒවා නොගැළපෙන ලෙස හෝ පිළිපැදීමට නුසුදුසු ලෙස හෝ සම තත්ත්වය නොරකින ලෙස හෝ කාලයෙන් කාලයට වෙනස් කළ යුතු ලෙස පවතී. මෙය මිනිස් දුර්වලතාවල හෙළිදරව්වකි.

මිනිස් දැනුම සීමා සහිත ය. නමුත් හැඟීම් හා කැමැත්ත විවිධාකර ය. වර්තමානය පමණක් ඔහු දැනගන්නේ ය. අනාගතය ඔහුට නිවැරදි ලෙස තීරණය කළ නොහැකි ය. මේ නිසා මිනිස් චින්තනය මගින් සකස් කරන නීතිරීති සඳහා බලපෑම් ඇතිවීම අවධාරණය කළ හැකි ය.

එහෙයින් ඉස්ලාම් දහම මිනිස් චින්තනය අභිභවා අල්ලාහ් මගින් වහී මාර්ග යෙන් ලද අල් කුර්ආනය හා සුන්නාහ් නීති මූලාශ්‍රය ලෙස ඇති කොට තිබේ. කාලය, දේශය, වර්තමාන තත්ත්වය යනාදියට අනුව මූලාශ්‍රවල පදනමින් ක්‍රියා පිළිවෙත් ගොනු කර ගැනීම සඳහා ඉජ්තිහාද් ක්‍රමය අනුමත කර ඇත. එමනිසා එය නම්‍යශීලී හා නම්‍යශීලි නොවන ගුණ සහිත ෂරීආ නීතියක් අපට පිරිනමා ඇත.

අල් කුර්ආනය ද, විශ්වය හා එහි ඇති මැවීම් ද ඒවා මවන ලද අල්ලාහ් විසින් පහළ කළ දේවල් ය. ඔහු මිනිසාගේ මැවුම්කරු ය. මිනිස් ස්වභාවය දන සිටින්නා ය. දෝෂයන්ගෙන් තොර වූවෙකි; කාල තුන ම වටහාගත්තේ ය. එහෙයින් නීති සම්පාදනයේ බලතල ඔහුට පමණක් හිමිවි ය. ඔහු විසින් සම්පාදනය කරන ලද නීති සියලු ජනයාට ද සියලු කාලයන්ට ද පිළිපැදීමට සුදුසු තත්ත්වයක පවතී. මේ නිසා එහි නීති හා ක්‍රියා පිළිවෙත් මුහම්මද් සල්ලල්ලාහු අලෛහි වසල්ලම් තුමාගේ කාලයේ සිට ලෝක විනාශය දක්වා ම පිළිපැදීමට සුදුසු ලෙස පවතී. අල්ලාහ්ගේ පොරොන්දුව අනුව එය කිසි දු වෙනස්වීමකට ද ප්‍රතිසංස්කරණයකට ද ලක් නොවූ තත්ත්වයෙන් සිතෙහි කටපාඩමෙන් ද, පුස්කොළ මත ලිඛිත ව සඳහන් කර විවිධාකාර ක්‍රම මගින් ආරක්ෂා කෙරෙමින් පැවතේ.

අල්ලාහ් මිනිසාට සුදුසු නීති කාලයටත් පරිසරයටත් ගැළපෙන පරිදි ඔහු විසින් ම එවන ලද රසූල් වන දූතයකු මගින් පිරිනමා ඇත. ඒවා 'රිසාලත්' යැයි හඳුන්වනු ලැබේ. මෙම ක්‍රියාවලියේ මාධ්‍යය ලෙස වහී පවතී. වහී මගින් ලබා දෙන ලද නීති අල්ලාහ්ගේ දූතයන් ජනයාට ගෙන හැරපාන අතර සමාජයේ ද ක්‍රියාවට නංවා ක්‍රියාත්මක කර පෙන්වන්නේ ය.

මේ අනුව නබි සල්ලල්ලාහු අලෛහි වසල්ලම් තුමාට ලැබුණු වහී මත්ලූවෙහි ගොනුවක් ලෙස අල් කුර්ආනය් දක්නට තිබේ. පලමුවන ඉස්ලාමීය නීති මූලාශ්‍රය ලෙස තිබෙන්නේ අල් කුර්ආනය වේ. එනම්, මුස්ලිම් සමාජය වෙනුවෙන් මූලික ක්‍රමවේද, න්‍යාය, අරමුණු, පිළිවෙත් යනාදිය පිළිබඳ පැහැදිලි කිරීම් අල් කුර්ආනය ඉදිරිපත් කරයි. නබි සල්ලල්ලාහු අලෛහිවසල්ලම් තුමා මක්කාවේ ජීවත් වූ කාල පරිච්ඡේදයේ සිට මදීනාවේ ජීවත් වූ කාල පරිච්ඡේදයේ අවසානය දක්වා ම මුස්ලිම් සමාජය ගොඩනැගීම උදෙසා ක්‍රම ක්‍රමයෙන් ක්‍රියා පිළිවෙත් වහී මගින් පෙන්වා දෙන ලදි.

වහී මගින් මට දැනුම් දීමක් නොලැබුණි නම්, මගේ ඉජ්තිහාදයට අනුව මම නුඹලාට තීන්දු ලබා දෙමි. (අබූදාවූද්) යැයි මුහම්මද් සල්ලල්ලාහු අලෛහි වසල්ලම්තුමා ගෙන හැර දැක්වූවේ මෙය වේ.

මෙම මාර්ගය ඔස්සේ මුහම්මද් සල්ලල්ලාහු අලෛහිවසල්ලම් තුමාණෝ තම කාලයේ දී මුස්ලිම් සමාජයේ දියුණුව සඳහා මග පෙන්වූහ. සමාජය තුළ අවශ්‍යතා මතු වූ විට ද ගැටලු පැන නැගුණු විට ද මුහම්මද් සල්ලල්ලාහු අලෛහි වසල්ලම් තුමා වහී මගින් ම ඒවා විසඳූහ. වහී නොලැබුණු අවස්ථාවල දී නබි සල්ලල්ලාහු අලෛහි වසල්ලම් තුමාණෝ තම ස්ව ඉජ්තිහාදය මගින් තීරණ ලබා දුන්හ. එය නිවැරදි නම් අල්ලාහ්ගේ අනුමැතිය ලැබුණි. එය වැරදි නම් නිවැරදි කරන ලදි.

"වහී මගින් අපට යම් දැන්වීමක් නොලැබුණ විට මාගේ ස්ව ඉජ්තිහාදය පාදක කොට ගෙන මම ඔබට විනිශ්චය ලබා දෙන්නෙමි,"(අබූ දාවූද්) යනුවෙන් නබි සල්ලල්ලාහු අලෙයිහි වසල්ලම් තුමාණෝ පෙන්වා දුන්හ.

අල් කුර්ආනය නීති මූලාශ්‍රයක් වශයෙන් දෙයාකාරයකින් ක්‍රියා කරයි.

නීතිය ඍජු ව ම ලබා දීම එක් ආකාරයකි. අනෙක් ආකාරය නම්, නීතිය උදෙසා පදනම ලබා දී ඒ තුළින් නීතිය සොයා ගැනීමට අවස්ථාව ලබා දීම යි. මෙමගින් ඉජ්තිහාදය සඳහා මග පෙන්වීම ද සිදු කෙරේ.

අල් කුර්ආනය, විධාන සම්බන්ධ නීති ද නීති විධික්‍රම ද ඉදිරිපත් කරන්නා සේ ම අයහපතින් වැළැක්වීම් සම්බන්ධ නීති ද නීති ක්‍රමවේද ද ඉදිරිපත් කරයි. සමහර විට ඒවා විස්තරාත්මක ව කියාපායි. තවත් සමහර විට කෙටියෙන් ඉදිරිපත් කරයි. කෙටියෙන් ඉදිරිපත් කරන ලද කරුණු සුන්නාහ් මගින් විස්තර කරයි. කාලයාගේ ඇවෑමෙන් අවශ්‍යතා ඇති වන විට ඉජ්තිහාද් මගින් ද එය විස්තර කරයි. නැතහොත් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා පිළිවෙත් ගෙනහැර දක්වයි.

උදාහරණයක් වශයෙන් "තම්ර්" නම් රටඉඳිවලින් නිපදවන ලබන මත්පැන් අල් කුර්ආනය මගින් හරාම් කරන ලදි. ඊට දඬුවම සුන්නාහ් ගෙන හැර දක්වයි. රටඉඳි මගින් නිපදවනු ලබන මත්පැන් පමණක් නොව අනෙකුත් දේවල්වලින් ලබා ගනු ලබන (සියලු ම) මත්පැන් ද හරාම් යැයි ඉජ්තිහාද් මගින් නිරූපණය කරන ලදි. එමනිසා අල් කුර්ආනය සමගින් සුන්නාහ් ද ඒවා පදනමින් බිහි වූ සහාය මූලාශ්‍ර ද මත ෂරීආව රඳා පවතියි, යන්න අවබෝධ කර ගනිමු.

මිනිසාගේ නීති මූලාශ්‍රය මිනිස් නිර්මාණ ලෙස තිබිය දී අල් කුර්ආනය දේව නිර්මාණයක් ලෙස පවතී. අනෙකුත් නීති ග්‍රන්ථ කාලයාගේ ඇවෑමෙන් අකර්මන්‍ය වුව ද අල් කුර්ආනය සෑම කලක ම ක්‍රියාකාරී ව පවතී. අනෙකුත් නීති ග්‍රන්ථවල නොමැති දිව්‍යමය වටිනාකම ද මිනිසුන් පාලනය කිරීමේ හැකියාව ද මානව පිළිගැනීම ද අල් කුර්ආනයට පමණක් ඇත.

2. අල් කුර්ආනය ප්‍රාතිහාර්යයකි

ස්වාභාවික සිදුවීමක් සුපුරුදු පරිදි සිදු නොවූ විට එය විස්මය දනවයි. ඉබ්රාහීම් අලෛහිස්සලාම් තුමාගේ ජීවිත කතාවේ එක් අවස්ථාවක දලු ලමින් නැගුනු ගිනි ජාලය ශාන්තිය ගෙනෙන සිසිලක් බවට පත්වීම විස්මය දන්වනසුලු ය. කොළ අතු නෙළා ගැනීමට භාවිත කළ මූසා අලෛහි වසල්ලම් තුමාගේ සැරයටිය නාගයෙකුගේ රූපය ගැනීම විස්මයකි. කළු ගල් පර්වතයකින් ඔටුවකු පිටවීම සාලිහ් අලෛහි වසල්ලම්තුමාගේ කාලයේ සිදු වූ විස්මයකි. මෙලෙස අල්ලාහ් විසින් ප්‍රදානය කරන නබිත්වය සනාථ කිරීම උදෙසා නානප්‍රකාර ප්‍රාතිහාර්යය පෑමේ හැකියාව නබිවරුන්ට අල්ලාහ් දායද කළේ ය.

සාමාන්‍යයෙන් සෑම කාල පරිච්ඡේදයක ම ජනයා කුමන ක්ෂේත්‍රය ප්‍රසිද්ධ යැයි සැලකුවේ ද එම ක්ෂේත්‍රයන්ට ආවේණික ව ඒ ඒ කාල නබිවරුන්ගේ ප්‍රාතිහාර්ය හෙළි කරනු ලැබුණි. හූනියම්වලට ප්‍රසිද්ධියක් ඉසිලූ කාලයක දී එය පරාජය කරන අයුරෙන් මූසා නබි තුමා තම විස්මිතයන් හෙළි දැක්වූවේ ය. වෛද්‍ය විද්‍යාව ප්‍රසිද්ධ වූ කාලයක දී ඊසා අලෛහිස්සල්ලාම් තුමා රෝගීන් පිරිමදිමින් සුව කර, ප්‍රාතිහාර්යය පෑවේ ය. අරාබි භාෂා නිපුණත්වයෙන් ශ්‍රේෂ්ඨත්වයක් ඉසිලූ කාලයක දී මුහම්මද් සල්ලල්ලාහු අලෛහි වසල්ලම්තුමා අල් කුර්ආනය තම ප්‍රාතිහාර්ය ලෙස ගෙන හැර දැක්වූහ.

සියලු ම නබිවරුන්ට ඔවුනොවුන්ට සුදුසු වන පරිදි ප්‍රාතිහාර්ය පෑමේ ශක්තිය ලබා දෙන ලදි. "මට ලබා දෙන ලද ප්‍රාතිහාර්ය අල් කුර්ආනය වේ," යැයි මුහම්මද් සල්ලල්ලාහු අලෛහි වසල්ලම් තුමාණෝ ගෙන හැර දැක්වූහ. අල් කුර්ආනය පහළ කරන ලද කාලයේ දී අරාබි භාෂා නිපුණත්වය විශිෂ්ට මට්ටමක දක්නට ලැබුණි. අභිකුණ්ඨකයන් පවා කවි ගෙතුමට විශිෂ්ටත්වයක් ලබා සිටියහ. උක්කාල් නම් වෙළෙඳපොළෙහි වාර්ෂික ව කවි තරග පවත්වන ලදි. ජයග්‍රහණය කළ කවි කෑබාවේ එල්ලා එම කවියන්හට ගෞරව දැක්වූහ. මෙවැනි තත්ත්වයක දී එවකට විසූ කවියන් අභිභවා අල් කුර්ආනය තම භාෂා නිපුණත්වය ප්‍රාතිහාර්යයක් ලෙස හෙළි කළේ ය.

ඉස්ලාමට එරෙහි ව ක්‍රියා කළ වලීද් ඉබ්නු මුගීරා නබි සල්ලල්ලාහු අලෛහි වසල්ලම් තුමා සමග සාකච්ඡා කර පැමිණ, තවත් සතුරකු වූ අබූජහ්ල්ට මෙසේ පැවසුවේ ය. නියත වශයෙන් ම මටත් වඩා දක්ෂ ලෙස කවි කීමට ලොවේ කිසිවකුත් නොමැත. දෙවියන් කෙරෙහි දිවුරුම්! (මුහම්මද් වන) ඔහුගේ වචන යනු, ඒවාට කිසිවක් සමාන නැත. ඔහු පවසන වචන මිහිරි ය; ලාලිත්‍ය ය; එහි මතුපිට ඉමිහිරි ය; ඇතුළත සෞභාග්‍ය ය. එය සියල්ල අභිභවා යයි. කිසිවක් එය අභිභවා නොයයි. එය ඊට පහතින් ඇති දෑ කම්මුතු කර දමයි." එසේ ම එවකට තවත් ප්‍රසිද්ධ කවියකු වූ ලබීද්, අල් කුර්ආනය ඉදිරියේ තම නොහැකියාව පිළිගෙන කවි කීමෙන් වැළකී සිටි බව ඉතිහාසය පවසයි.

අල් කුර්ආනය, නබි සල්ලල්ලාහු අලෛහි වසල්ලම් තුමාගේ ස්ව නිර්මාණයක් නොවේ, එතුමා වෙනත් විශාරදයකුගෙන් විමසා පැවසූවේ ද නැත. එය අල්ලාහ් විසින් පහළ කරන ලද වහීහි අඩංගු වැකි වේ. එහෙයින් නබි සල්ලල්ලාහු අලෛහි වසල්ලම් තුමා තමා විසින් ම හෝ වෙනත් කෙනකුගේ සහය ඇති ව හෝ එය පවසන්නේ ය, යැයි

නුඹලා සිතන්නෙහි නම් මෙවැනි ම කුර්ආනයක් (52:34) හෝ පරිච්ඡේදයක් (2:23) හෝ වැකි දහයක් (11:13) ගෙන එන මෙන් අල් කුර්ආනය අභියෝග කළේ ය. මිනිසුන් පමණක් නොව, ජින් සමාජය සමග එක් වී හෝ මෙවැන්නක් ගෙන ඒම කළ නොහැක්කක් බව (17:88) එය ස්ථිර ව ම පවසා ඇත. එම අභියෝගය නබි සල්ලල්ලාහු අලෛහි වසල්ලම්තුමාගේ වකවානුවේ දී හෝ පසුකාලීන ව හෝ කිසිවෙකුත් පරාජය කළේ නැත. බොහෝ දෙනකු වෑයම් කළ ද, ඔවුන් පරාජය ම පමණක් හිමි කර ගත්හ.

අරාබි භාෂාවට හා සාහිත්‍යයට අල් කුර්ආනය ඉතා උසස් වටිනාකමක් ලබා දී ඇත. "සාහිත්‍යයෙන් ව්‍යාකරණ ගොනු කෙරේ." යන පොදු සිද්ධාන්තයට අනුව අල් කුර්ආනය අරාබි ව්‍යාකරණවලට උපකාරක ග්‍රන්ථයක් ලෙස පවතී. පසුකාලීන ව මුෆස්සිර්වරු අල්කුර්ආනය විවිධාකාර දෘෂ්ටිකෝණවලින් පර්යේෂණ කිරීමට ඉදිරිපත් වූ විට ඉමාම් සමහ්ෂරි තුමා සාහිත්‍ය දෘෂ්ටිය ඔස්සේ zසමහ්ෂරී තෆ්සීර් ග්‍රන්ථයක් ලීවේ ය. එය "කෂ්ෂාෆ්" යන නමින් හඳුන්වනු ලැබේ.

අල් කුර්ආනයේ ආකර්ෂණීය ශක්තිය පිළිබඳ සිදුවීම් රැසක් ගෙන හැර දක්වයි. නබි සල්ලල්ලාහු අලෛහි වසල්ලම්තුමා එක් රාත්‍රියක කෑබතුල්ලාහ් අසල සූරතුන් නජ්ම් පාරායනය කරමින් සලාත් කළහ. කුරෛෂි කාෆිර්වරු අනෙක් දෙසින් සැඟ ව සිට එහි මිහිරි බව රස වින්දාහ. "නුඹලා අල්ලාහ්ට සුජූද් කරන්න" යන එහි අවසන් වැකිය පාරායනය කළ නබි සල්ලල්ලාහු අලෛහි වසල්ලම් තුමා සුජූද් කළහ. එවිට, අනෙක් දිශාවේහි ද ඊට සවන් දෙමින් සිටි කාෆිර්වරු ද නොදැනුම්වත් ව ම සුජූද් කළහ.

කිසි දු දේව ග්‍රන්ථයක් මිනිසා විසින් මුළුමණින් ම මතකයේ තබාගෙන නොමැත. නමුත්, කුඩා දරුවන් සිට වැඩිහිටියන් දක්වා දහස් ගණනින් යුත් ජනයා සෑම වකවානුවක දී මෙම අල්කුර්ආනය සම්පූර්ණයෙන් ම කටපාඩම් කර ඇත්තෝ ය, යන්න අල් කුර්ආනයේ ආශ්චර්යකි.

අල් කුර්ආනය භාෂාමය වශයෙන් ආශ්චර්යක් ලෙස තිබෙන තාක් සේ ම දැනුම් සම්භාරයෙන් ද ප්‍රාතිහාර්යයක් ලෙස දක්නට ලැබේ. එය විද්‍යාත්මක ග්‍රන්ථයක් නොවේ. එනමුත්, පසුකාලීන ව දැනුම මගින් සොයා ගන්නා ලද සත්‍යය පිළිබඳ අල් කුර්ආනය

පෙර දැනුම්දීම් කර තිබුණි. නැතහොත් අල් කුර්ආනය පවසන ලද අදහස් දැනුමින් පර්යේෂණවලට ලක් කර සත්‍ය බව සනාථ කර පෙන්වා ඇත. අල් කුර්ආනය, අල්ලාහ්ගේ මැවීම් පිළිබඳ අවධානය යොමු කරන ලෙස ද පර්යේෂණ කරන ලෙස ද ආයාචනා කරයි. එමගින් අල්ලාහ්ගේ මැවීම් ශක්තිය පිළිබඳ වටහා ගැනීමට හැකි වන අතර ඒවායේ සූක්ෂ්මතාව පිළිබඳ දැන ගැනීමට මග පාදයි. එහි ප්‍රයෝජනයක් ලෙස විද්‍යාත්මක සත්‍යයන් රැසක් අල් කුර්ආනය මගින් සනාථ කර ඇත.

අහස හා මහ පොළොව මැවීමෙහිත් දිවා රාත්‍රී ගමනහිත් මනා සිහි බුද්ධියෙන් පසුවන අයට නියත වශයෙන් ම සංඥා (බොහෝ) ඇත. (3 ආල ඉම්රාන් :190) යැයි අල් කුර්ආනය දැනුම වෙත මිනිසා කැඳවන්නේ ය. එනිසා, සාක්කි කිහිපයක් සොයා බැලූ මහාචාර්යවරයකු වූ ජෙම්ස් ජීන්ස් වසර 50ක කාලයක සිට විද්‍යාත්මක උපකරණ මගින් ද පර්යේෂණ මගින් ද දැන හැඳින ගත් කරුණු, මුහම්මද් තුමන්ට දැනුම් දුන්නේ කවුරුන් ද, යැයි විමසුවේ ය.

මහාචාර්ය කීත්මොර්, කලල වර්ධනය පිළිබඳ අල් කුර්ආනයේ අදහස් පර්යේෂණ මගින් සනාථ කළේ ය. මී පැණිවල ඖෂධීය ගුණය ඇත, (16 අන් නහ්ල් :69) යන්න අල් කුර්ආනය එවකට පෙන්වා දී ඇත.

මහපොළොවේ සිට ඉහළට යන විට ඔක්සිජන් වායුව අඩු වේ, (6 අල් අන්ආම් :125) යන්න අල් කුර්ආනයේ සඳහන් කර ඇත.

පරාගනය (15 :22) පිළිබඳ ද අල් කුර්ආනය ගෙන හැර දක්වයි. මෙය පසුකාලීන ව පර්යේෂණ මගින් සනාථ කර ඇත.

අල් කුර්ආනයේ විස්මය පිළිබඳ පවසන තවත් කරුණක් නම්, අනාවැකි පළ කිරීම වේ. නබි මූසා අලෛහිස්ලාම් තුමාගේ ඉතිහාසය ඉදිරිපත් කරන අල් කුර්ආනය, එතුමාගේ පරම සතුරා ලෙස ක්‍රියා කළ ෆිර්අවුන් ජලයේ ගිල්වන අතර ඔහුගේ ශරීරය ආරක්ෂා කරන ලෙස ද සඳහන් කර ඇත. (10:92) මෙය නබි මුහම්මද් සල්ලල්ලාහු අලෛහි වසල්ලම් තුමාගේ කාලයේ දී පවා සනාථ කර නොතිබුණි. නමුත් ක්‍රි. ව. 19 වන සියවසේ දී ඔහුගේ මෘත දේහය සොයා ගන්නා ලදි. එය වර්තමානය තෙක් ම ඊජිප්තු කෞතුකාගාරයේ තබා ඇත.

ඉස්ලාම් දහම මක්කාවේ පමණක් හඳුන්වා දී තිබුණු කාල පරිච්ඡේදය තුළ දී රෝමවරුන් හා පර්සියානුවන් අතර පහත්ම භූමියේ දී සටන් ඇති විය. රෝම-පර්සියානු සටනකින් පර්සියාවට ජය හිමි විය. මෙය හේතු ලෙස දක්වා, "පර්සියානුවන්, ආගම් ලැබුවන් පරාජය කළාක් සේ අපි ද නුඹලා පරාජය කරමු" යැයි කුරෛෂිවරු මුස්ලිම්වරුන්ට අභියෝග කළහ. එවිට තවත් සටනකින් රෝම වැසියෝ පර්සියාව පරාජය කරති, (30 අර් රූම් : 2-4) යනුවෙන් අල් කුර්ආනය අනාවැකි පළ කළේ ය. නබි සල්ලල්ලාහු අලෙයිහි වසල්ලම් තුමා මදීනාවේ ජීවත් වන කාල පරිච්ඡේදය තුළ මළ මුහුද අසබඩ පහත්ම බිම් ප්‍රදේශයේ දී නැවතත් රෝම වැසියන් හා පර්සියානු වැසියන් අතර සටනක් (ක්‍රි. ව. 623) ඇති විය. අල්කුර්ආනයේ සඳහන් වූ පරිදි ම එම සටනින් රෝම වැසියන්ට ජය ලැබුණි.

පාඩමේ ඇතුළත් වැදගත් අරාබි වචන

❁ الْوَحْيُ الْمَتْلُوُّ ❁ الاِجْتِهَادُ ❁ التَّمْرُ ❁ العُكَاظُ ❁ الكَشَّافُ

අභ්‍යාසය

1. නීති මූලාශ්‍රය යනු කුමක් ද?
2. ඉස්ලාමීය නීති මූලාශ්‍ර මොනවා ද?
3. මිනිසා විසින් නීති සම්පාදනය කිරීමෙන් ඇති වන බලපෑම් මොනවා ද?
4. ෂරීආ නීති මිනිසා කෙසේ ආරක්ෂා කරන්නේ ද?
5. නීති මූලාශ්‍රයවලින් දක්නට ලැබිය යුතු ලක්ෂණ 2ක් සඳහන් කරන්න.
6. ප්‍රාතිහාර්යය යනු කුමක් ද?
7. නබිවරුන් විසින් පෙන්වන ලද ප්‍රාතිහාර තුනක් ලියන්න.
8. නබි සල්ලල්ලාහු අලෛයිහි වසල්ලම්තුමාගේ ප්‍රාතිහාර්ය කුමක් ද? එය අනෙක් නබිවරුන්ගේ ප්‍රාතිහාර්යය වලින් කෙසේ වෙනස් වේ ද?
9. අල් කුර්ආනය ඉදිරියේ තමන්ගේ බෙලහීනතාව පිළිගත් තිදෙනකුගේ නම් සඳහන් කරන්න.
10. අල් කුර්ආනයේ සඳහන් දැනුමට සම්බන්ධ ප්‍රාතිහාර්යය ගෙන හැර දක්වන වැකි 3ක් ලියා පෙන්වන්න.